

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
47^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ
ΚΟΓΚΡΕΣΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ**

Στρασβούργο 15-17.10.2024

Μετά την ανακαίνιση του Ημικυκλίου του που κράτησε ένα έτος, το Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του ΣΤΕ υποδέχθηκε τις Εθνικές Αντιπροσωπείες από τα 46 κράτη-μέλη του και πάλι στο κεντρικό του κτίριο, φιλοξενώντας της **47^η Σύνοδο Ολομέλειας του Διεθνούς Οργάνου.**

Οι θεματικές περιείχαν ενδιαφέρουσες δηλώσεις από πλευράς του **νεοεκλεγέντος ΓΓ του ΣΤΕ κ. Alain Berset** και του **Προέδρου της ΚΣ κ. Θεόδωρου Ρουσόπουλου**, όσο και τις τοποθετήσεις και **προτεραιότητες της Λιθουανίας που κατέχει την προεδρία της Επιτροπής των Υπουργών** του ΣΤΕ για το εξάμηνο που λήγει το Νοέμβριο 2024. Επιπλέον τις **Εκθέσεις της Τοπικής και Περιφερειακής Δημοκρατίας** στην Ισλανδία, τη Λετονία, τη Μάλτα και την Φινλανδία και την **παράτηση εκλογών στην Τουρκία** που είχε ξεχωριστό ενδιαφέρον. Επί του θέματος, επίσης, παρουσιάστηκε ειδική Έκθεση για τα **συμπεράσματα των τελευταίων 5 ετών επίβλεψης της τοπικής δημοκρατίας**. Η **κατάσταση στην Γεωργία** και η ψήφιση Διακήρυξης σχετικής με την τάση δημοκρατικής οπισθοδρόμησης στην χώρα, αλλά και η **Καταστροφή της Πολιτισμικής Κληρονομίας της Ουκρανίας** επίσης απασχόλησαν την Ολομέλεια.

Αναλυτικότερα:

Δήλωση Προέδρου Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης ΣΤΕ (κ. Ρουσόπουλου)

Στην δήλωση του ο κ. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ Θεόδωρος, Πρόεδρος ΚΣ ΣΤΕ υπογράμμισε τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΚΣ και οι οποίες θα πρέπει να αντιμετωπιστούν από κοινού με το Κογκρέσο ΣΤΕ. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στη δημοκρατική οπισθοχώρηση, τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, την παγκόσμια περιβαλλοντική κρίση, την ανισοτιμία μεταξύ των φύλων, την επίπτωση της τεχνητής νοημοσύνης στη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και την μεταναστευτική κρίση. Ανέφερε χαρακτηριστικά με την ευκαιρία της 30ης επετείου του Κογκρέσου ότι « η ευθεία πρόσβαση στις ανησυχίες και τις προσδοκίες των πολιτών σχετικά με τη δημοκρατία, τα ανθρωπινά δικαιώματα και το κράτος δικαίου κατέστησε το Κογκρέσο σας κρίσιμο όργανο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την τοπική και περιφερειακή διάσταση της διακυβέρνησης». Καλωσόρισε τις νέες προτεραιότητες

του Κογκρέσου μετά τη Σύνοδο Κορυφής των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων του ΣΤΕ στο Ρέικιαβικ καθώς και την εργασία του Κογκρέσου στην επίβλεψη της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας, κυρίως γιατί αυτή «παρέχει σημαντικά στοιχεία δημοκρατικής διάβρωσης των κρατών μελών, σε πρώιμο στάδιο». Τέλος και στο πλαίσιο της συζήτησης που αναπτύχθηκε ο κ. Ρουσόπουλος τόνισε ότι σε κάθε συνέλευση υπάρχουν διαξιφισμοί και τριβές, «όμως τα όπλα μας δεν είναι σφαίρες αλλά λόγια συνδυασμένα σε επιχειρήματα» και ότι είναι η έννοια της αξιοπρέπειας που πρέπει να χαρακτηρίζει τους εκπροσώπους μας.

Δημοτικές εκλογές στην Τουρκία

Το Κογκρέσο επάνδρωσε αποστολή για την παρατήρηση των εκλογών της 31^{ης} Μαρτίου 2024. Την ημέρα διεξαγωγής 11 ομάδες επισκέφθηκαν 140 εκλογικά τμήματα για την παρατήρηση των εκλογικών διαδικασιών από την έναρξη μέχρι το κλείσιμο των καλπών. Είχαν δε προηγηθεί προκαταρκτικές συναντήσεις των μελών της αποστολής διαδικτυακά στις 7-8 Μαρτίου 2024.

(Να θυμίσουμε σε αυτό το σημείο ότι έχει προηγηθεί κατά την συνάντηση της Επιτροπής Παρακολούθησης της επιστολή άρνησης της Τουρκίας να δεχτεί μέλος της αποστολής παρατήρησης του Κογκρέσου, ελβετικής καταγωγής, ως πρόσωπο non grata στην χώρα. Γεγονός βεβαίως πρωτοφανές, το οποίο δεν έγινε αποδεκτό).

Κατά την ημέρα των εκλογών η ατμόσφαιρα ήταν ήρεμη αν και οι αλληπάλληλες εκλογικές διαδικασίες για ανάδειξη Δημάρχων, Συμβούλων και mukhtar δυσκόλεψαν την κατάσταση, σε συνδυασμό με μεγάλες συγκεντρώσεις κόσμου έξω από τα τμήματα και κάποιες εξω-συστημικές διαδικασίες καταμέτρησης.

Το Κογκρέσο παρατήρησε ελλείψεις όσον αφορά στο νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει ζητήματα της προεκλογικής εκστρατείας που δεν εξασφάλιζαν την ισοτιμία μεταξύ υποψηφιοτήτων. Μεταξύ άλλων ο πλουραλισμός και η δημοκρατία υποθάλπονται από το γεγονός ότι η επίσημη προεκλογική εκστρατεία ήταν σύντομη (10 ημέρες), οι κανονισμοί σε σχέση με την χρηματοδότησή της είναι αδύναμοι και εκλείπουν οι προβλέψεις σχετικά με τη διαφορετικότητα των φύλων, ενώ το γεγονός της αμφισβητούμενης ελευθερίας έκφρασης και τύπου εξακολουθεί να είναι έντονο. Η εκστρατεία ήταν πολύ έντονα ανταγωνιστική μεταξύ των υποψηφίων της αντιπολίτευσης και αυτών του κυβερνώντος κόμματος, γεγονός που συνέβαλλε στην αίσθηση ότι δεν επρόκειτο απλά για τοπικές εκλογές. Η πανταχού παρούσα φιγούρα του Προέδρου, δε, επαυξάνει καθ' όλη τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, αυτή την αίσθηση.

Οι Συστάσεις από την αποστολή του 2019 παραμένουν ακάλυπτες και ως εκ τούτου επαναλαμβάνονται σχεδόν ταυτόσημες με ιδιαίτερη εστίαση στον περιορισμό της ελευθερίας έκφρασης, συνέρχεσθαι και συνεταιρίζεσθαι, καθώς θα πρέπει να γίνουν ριζικές αλλαγές για να διαμορφωθεί ένα ουσιαστικά δημοκρατικό

περιβάλλον εκλογών, σύμφωνα άλλωστε με τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας. Επιπρόσθετα και μεταξύ άλλων οι εισηγητές τόνισαν ότι οι εκλογές των μουφτήδων, τα οικονομικά της προεκλογικής εκστρατείας και η διοικητική διαφάνεια των πολιτικών κομμάτων θα πρέπει να έχουν πιο ολοκληρωμένο κανονιστικό πλαίσιο, προκειμένου κυρίως να αποφεύγονται φαινόμενα διαφθοράς -αξιόπιστες καταγγελίες μεταφοράς ψήφων στην Ανατολική Τουρκία- και κατάχρησης χρηματικών πηγών. Τέλος δε θα πρέπει να βελτιωθεί η προσβασιμότητα στα εκλογικά τμήματα.

Η παρέμβαση του Υπουργείου Εσωτερικών, σε παράβαση του δημοτικού νόμου, για να ορίσει εμπίστους της κυβέρνησης στην θέση ενός δημοκρατικά εκλεγμένου ατόμου, θα πρέπει να διακοπεί, να καταργηθεί και να χρησιμοποιείται σε ελάχιστες περιπτώσεις με υψηλά κριτήρια που θα διευκρινίζονται ξεκάθαρα στο νόμο. Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε το παράδειγμα αντικατάστασης εκλεγμένου Κούρδου Δημάρχου Επαρχίας Hakkari, παρά την αντίθετη γνώμη της Επιτροπής Βενετίας του ΣΤΕ.

Διακήρυξη για Κατάσταση σε Γεωργία (συνημμένα σε μετάφραση της γράφουσας):

Μετά από έκτακτη και εκτός ημερήσιας διάταξης συζήτηση υιοθετήθηκε (76 ψήφοι υπέρ και 10 κατά, 6 αποχές) Διακήρυξη για την επιδεινούμενη κατάσταση Δημοκρατίας, Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Κράτους Δικαίου στην Γεωργία.

Το Κογκρέσο εκφράζει ανησυχία για τα σαφή δείγματα δημοκρατικής οπισθοδρόμησης στην χώρα όπως αυτά εκφράζονται από την ψήφιση των δύο τελευταίων νόμων περί ξένων πρακτόρων (Νόμος για Διαφάνεια Ξένης Επιρροής) και δικαιωμάτων ΛΟΑΤΚΙ (νόμος για Προστασία των Οικογενειακών Αξιών και των Ανηλίκων – anti-LGBTI), αλλά και για τα αυξανόμενα επίπεδα βίας, εκφοβισμού και άσκησης πίεσης στους αντιφρονούντες. Ως εκ τούτου η Γεωργία καλείται να ανακαλέσει τους νόμους και να προστατέψει δικαιώματα πολιτών με την προοπτική των κοινοβουλευτικών εκλογών που έχουν προγραμματιστεί για τις 26.11.2024 αλλά και των δημοτικών εντός του 2025.

Οι εκπρόσωποι του κυβερνόντος κόμματος δίχως εντάσεις ζήτησαν από το Κογκρέσο να μην υποστηρίξει τη Διακήρυξη καθώς θα αναστατωθούν οι πολίτες στην προοπτική των εκλογών και διαβεβαίωσαν για την σαφή και μακρόχρονη πορεία προς την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας, ενώ εκπρόσωπος της αντιπολίτευσης ευχαρίστησε το Κογκρέσο δηλώνοντας ότι η Γεωργία έχει ευρωπαϊκή προοπτική που θα πρέπει να προστατευθεί από τη διεθνή κοινότητα και ότι λυπάται για τις τελευταίες εξελίξεις την χώρας της.

Πολιτισμική Κληρονομιά Ουκρανίας (συνημμένο έγγραφο σε μετάφραση της γράφουσας):

Σε συνέχεια της 2ετούς ενασχόλησης, με ποικιλία μεθόδων και τρόπων, με το ζήτημα της υποστήριξης, υλικής και ηθικής, της Ουκρανίας και των ουκρανών αιρετών, μετά την επίθεση της Ρωσίας σε αυτήν, το Κογκρέσο παρουσίασε Δήλωση σχετικά με την καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ουκρανίας. Εστιάζουμε στην καταστροφή άνω των 1000 πολιτιστικών μνημείων ιδίως δε στα ιστορικά κέντρα της Οδησσού και Λβιβ που συγκαταλέγονται σε λίστα παγκόσμιων πολιτιστικών μνημείων της UNESCO και η οποία εντάσσεται σε συστηματική προσπάθεια διαγραφής ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητας και πρόθεση γενοκτονίας. Προβλέπεται εντός του 2025 αφιερωμένη Διάσκεψη επί του θέματος και στο πλαίσιο της Ανασυγκρότησης της Ουκρανίας, που θα διεξαχθεί στη Ρώμη. Ενίσχυση τοπικών αρχών της Ουκρανίας, προτάθηκε μέσω της συμβολής στο Μητρώο Καταγραφής Ζημιών (που έχει ξεκινήσει από 2 ετών και περιλαμβάνει ειδική υποκατηγορία για πολιτισμικούς χώρους), ανάπτυξη πολιτιστικών συνεργασιών και εκμετάλλευση των Πολιτιστικών Διαδρομών του ΣΤΕ για διαμόρφωση συνεργειών μέσω αυτών.

Συμπεράσματα Αποστολών Επίβλεψης Τοπικής και Περιφερειακής Δημοκρατίας:

Συγκεντρώθηκαν τα συμπεράσματα των αποστολών επίβλεψης του Κογκρέσου ανά τα κράτη μέλη του για την περίοδο των τελευταίων 5 ετών και εστιάζουν στους πλέον προβληματικούς κοινούς τομείς. Οι ανεπαρκείς οικονομικές πηγές και η δυσαναλογία τους με τις όλο και περαιτέρω αυξανόμενες αρμοδιότητες των ΟΤΑ είναι ένα βασικό πρώτο σημείο. Ανεπαρκείς ή αδιευκρίνιστες διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης για θέματα που απασχολούν τις ΤΑ και περιορισμένο αντικείμενο εργασιών είναι φαινόμενα που συνεχίζουν και εντάθηκαν κατά τη τελευταία 5ετία. Η ηλεκτρονική ρητορική μίσους και η παραπληροφόρηση σχετικά με τους τοπικά αιρετούς άρχοντες, αλλά και η φυσική και λεκτική επιθετικότητα εναντίον τους, έχουν αυξηθεί, γεγονός που συντέινε στη διαμόρφωση εχθρικού περιβάλλοντος για την άσκηση των καθηκόντων κατά τη θητεία τους. Αυτό το πρότυπο είναι ιδιαίτερα έντονο κατά τη διάρκεια των εκλογικών εκστρατειών και επομένως ανακόπτεται η θετική διάθεση για συμμετοχή στις εκλογικές διαδικασίες λόγω της γενικότερης αυξημένης ανασφάλειας σχετικά με τις συνθήκες εργασίας κατά τη θητεία του αιρετού.

Η Έκθεση εκφράζει μία κατάσταση κατεπείγοντος που διασυνδέεται με τις συνεχόμενες κρίσης της περιόδου 2021-2024 και εκφράζεται στην καθημερινότητα των δημοκρατικών διαδικασιών και στις εκλογές σε όλα τα κράτη μέλη. Οι προκλήσεις προς τους πολίτες είναι έντονες επίσης καταλήγοντας στην έλλειψη εμπιστοσύνης στους δημοκρατικούς θεσμούς και την αντιπροσωπευτική δημοκρατία σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, ενώ σε πολλές περιπτώσεις η

κατάσταση οδηγεί σε αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων και προσωρινή παραβίαση των προβλέψεων του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας κειμένου αναφοράς των επιβλέψεων. Οι προαναφερθείσες επιπτώσεις θα πρέπει να αντιμετωπιστούν δίχως καθυστέρηση προκειμένου να πάψει η δημοκρατική διάβρωση. Τέλος τονίστηκε ο σημαντικός ρόλος της πανδημίας αλλά και του πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, καθώς και της κλιματικής αλλαγής και των διασυνδεδεμένων επιπτώσεων στον πολλαπλασιασμό των δυσμενών συνθηκών για την λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών ανά τα κράτη μέλη του ΣΤΕ.

Στα θετικά σημεία τονίστηκαν από τον εισηγητή τα βήματα συμμετοχικής δημοκρατίας και διαβούλευσης που συναντώνται εντός των Ενώσεων Δήμων και Περιφερειών καθώς και η λήψη μέτρων για την συμμετοχή των πολιτών στα τοπικά κοινά. Όσον αφορά, δε, στη διεξαγωγή των εκλογικών διαδικασιών βελτίωση εντοπίζεται στην συμμετοχικότητα και στην επαγγελματική διοργάνωση και διεξαγωγή, καθώς και στη διαφάνεια των διαδικασιών που έχουν αυξανόμενη τάση.

Τοπική και Περιφερειακή Δημοκρατία στα κράτη μέλη:

- Φινλανδία (Εισηγητής για το τοπικό επίπεδο ο αναπληρωτής επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας ΚΟΥΚΑΣ Κωνσταντίνος)

Η Έκθεση ακολουθεί την τέταρτη σε σειρά επίσκεψη αποστολής του Κογκρέσου στην Φινλανδία, χώρα η οποία επικύρωσε τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης το 1991.

Σημειώνεται με ικανοποίηση η γενικότερη εφαρμογή των αρχών του Χάρτη, η εγκαθίδρυση ενός δεύτερου αυτοδιοικητικού επιπέδου στην χώρα, εν είδει περιφερειών με την ονομασία «wellbeing services counties», η εκτεταμένη ποικιλία αρμοδιοτήτων στις τοπικές αρχές αλλά και η αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των διοικήσεων σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο.

Ταυτόχρονα, οι εισηγητές εκφράζουν την ανησυχία τους σχετικά με την αδύναμη συνταγματική στήριξη του νέου επιπέδου αυτοδιοίκησης, τις μη διαφανείς διαδικασίες διαβούλευσης για την συγχώνευση δημοτικών ενοτήτων ή την αλλαγή των ορίων των δήμων, την περιορισμένη οικονομική αυτονομία των wellbeing services counties και την έλλειψη αναγνώρισης ειδικού καθεστώτος πρωτεύουσας πόλης για το Ελσίνκι.

Οι εθνικές αρχές στη Φινλανδία προσκαλούνται από το Κογκρέσο να ενδυναμώσουν την καταστατική βάση του νέου επιπέδου αυτοδιοίκησης, να ενδυναμώσουν την οικονομική τους αυτονομία, να εγκαθιδρύσουν σαφείς διαδικασίες διαβούλευσης σχετικά με τα νέα όρια των δήμων και να εξασφαλίσουν για το Ελσίνκι ένα ειδικό καθεστώς που να αντικατοπτρίζει τον ρόλο του ως πρωτεύουσας πόλης.

- Μάλτα

Η Έκθεση είναι αποτέλεσμα της επίσκεψης παρακολούθησης στην Μάλτα που πραγματοποιήθηκε στις 7 με 9 Νοεμβρίου 2023. Καλωσορίζει την αναμόρφωση της τοπικής αυτοδιοίκησης του 2019, την μείωση στα 16 έτη της ηλικίας δικαιώματος πρώτης ψήφου και την επικύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη για τη Συμμετοχή στα Κοινά της Τοπικής Κοινότητας.

Παρόλα ταύτα, οι εισηγητές εκφράζουν ανησυχίες σχετικά με το περιορισμένο εύρος δράσης των τοπικών αρχών, την αναποτελεσματικότητα της διαδικασίας διαβούλευσης με τις τοπικές αρχές και την εκτεταμένη επίβλεψη της Τ.Α από την κεντρική διοίκηση, μέσω κυρίως των εκτελεστικών γραμματέων. Υπογραμμίζουν τους οικονομικούς περιορισμούς στους οποίους υπόκεινται οι τοπικές αρχές, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης ίδιων πόρων και την συνεπαγόμενη εξάρτηση από σχετικά επιδόματα. Επίσης, τα δημοτικά συμβούλια έχουν πολύ περιορισμένη δυνατότητα διαχείρισης του προσωπικού και των διοικητικών πηγών, ενώ οι δήμαρχοι μπορούν να εργάζονται μονάχα part-time. Επιπλέον το νέο επίπεδο που διαμορφώθηκε, των περιφερειών, δεν μπορεί να αναγνωρισθεί ως τέτοιο υπό την έννοια που του αποδίδει ο Χάρτης, καθώς οι εκπρόσωποί του δεν είναι άμεσα αιρετοί από τον λαό και επιπλέον δεν έχει οικονομική αυτονομία. Τέλος η Valletta δεν χαίρει ειδικού καθεστώτος πρωτεύουσας πόλης.

Αντίστοιχες είναι οι Συστάσεις των εισηγητών προς τις τοπικές και εθνικές αρχές της χώρας.

- Λετονία

Η Έκθεση ερευνά την εφαρμογή του Χάρτη στην Λετονία, μετά από επίσκεψη επίβλεψης που πραγματοποιήθηκε από 20 έως 22 Φεβρουαρίου 2024, ενώ καλωσορίζει τις ενδυναμωμένες ευκαιρίες των πολιτών να εμπλέκονται στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και σύνταξης προϋπολογισμού της τοπικής αρχής καθώς και τα οφέλη της υπό εξέλιξη ψηφιοποίησης στην Τ.Α.

Παρόλα ταύτα, αναδεικνύει ανησυχίες σχετιζόμενες με την έντονη εξάρτηση των τοπικών αρχών από κεντρική χρηματοδότηση, την περιορισμένη ικανότητα για εκμείωση τοπικών πηγών και την εκτεταμένη χρήση επιδομάτων που επαυξάνουν την προαναφερθείσα εξάρτηση. Επιπλέον, οι εισηγητές σημειώνουν την αναντιστοιχία χρηματοδότησης σε σχέση με νέες αρμοδιότητες, την υπερ-νομοθέτηση και την παράλληλη ασάφεια των προβλεπόμενων αρμοδιοτήτων. Επιπλέον η δυνατότητα του Υπουργείου να καθαιρεί προέδρους τοπικών συμβουλίων και η παράλληλη επιβάρυνση από ένα αυστηρό σύστημα κεντρικής επίβλεψης, θέτουν κινδύνους αναντίστοιχα υψηλής παρεμβατικότητας του κεντρικού επιπέδου διοίκησης στα τοπικά

ζητήματα. Η Έκθεση επίσης τονίζει την απουσία νομικής πρόβλεψης για διαβούλευση με τις τοπικές αρχές για θέματα που τις αφορούν άμεσα, όπως για παράδειγμα η αλλαγή των ορίων των τοπικών αρχών.

Υιοθετώντας την κυκλική οικονομία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο:

Η Έκθεση αναφέρεται εκτεταμένα στην εξέλιξη των οικονομικών μοντέλων από γραμμική σε κυκλική οικονομία, ιδιαιτέρως υπογραμμίζοντας την αλλαγή προς την αειφορία και την επάρκεια πηγών που έχει ξεκινήσει ανά την Ευρώπη. Δίνει το πλαίσιο της ιστορικής αναδρομής από τις γραμμικές οικονομίες και την υπερκατανάλωση, την εξάρτηση από εισαγωγές και την σημαντική περιβαλλοντική υποβάθμιση με τις γνωστές κλιματικές επιπτώσεις και καλεί προς μία μετάβαση σε κυκλικό μοντέλο οικονομίας όπου οι πηγές συντηρούνται, μέσω της πρόληψης και του οικολογικού σχεδιασμού, επαναχρησιμοποιούνται, ανακυκλώνονται και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις παρέχονται ως εναλλακτικές πηγές σε τοπικό επίπεδο.

Η κυκλική οικονομία όχι μόνον ανταποκρίνεται σε θέματα περιβαλλοντικής και οικονομικής βιωσιμότητας αλλά επίσης ενδυναμώνει την εφαρμογή στην πράξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προωθώντας το ισότιμο διαμοιρασμό των πηγών και υποστηρίζει υγιέστερα περιβάλλοντα. Οι συστάσεις εμπεριέχουν την προώθηση της τοπικής διακυβέρνησης, των ρόλων και δράσεων της στις στρατηγικές κυκλικής οικονομίας, αγκαλιάζουν τις αναδεικνυόμενες συνεργασίες δημόσιου-ιδιωτικού τομέα και υιοθετούν βιομηχανικές πρακτικές τύπου αλυσίδας αειφόρων παροχών και οικολογικού σχεδιασμού.

Η Έκθεση επίσης δίνει έμφαση στην σημαντικότητα της ενσωμάτωσης πρακτικών κυκλικής οικονομίας, σε όλα τα επίπεδα πολιτικής, υποδομών και εμπλοκής της τοπικής κοινωνίας, περιγράφοντας πως αυτό μπορεί να επιδράσει θετικά στην περιβαλλοντική αειφορία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Συζήτηση για τα προβλήματα της τοπικής και περιφερειακής δημοκρατίας

Συζήτηση αναπτύχθηκε από εκπροσώπους τοπικών αρχών για τα προβλήματα που συναντώνται ανά τα κράτη μέλη, ανακόποντας την καλύτερη λειτουργία της τοπικής δημοκρατίας και ένας εκ των ομιλητών υπήρξε ο κ. ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ Γιώργος, αντιδήμαρχος Αθηναίων. Στην παρέμβαση του τόνισε ότι στην Ελλάδα η τελευταία εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των αρχόντων των τοπικών κοινωνιών σημείωσε τη μικρότερη συμμετοχή στην ιστορία της χώρας με μόλις 27% των πολιτών με δικαίωμα ψήφου να προσέρχονται στις κάλπες.

Σε αυτό το πλαίσιο είναι στις βασικές προτεραιότητες της δημοτικής αρχής η επάνοδος σε μεγαλύτερα ποσοστά εμπλοκής των πολιτών στα κοινά και στην

επαναπροσέγγιση των δημοτικών συμβουλίων με τους πολίτες. Η διαφάνεια στο δημόσιο βίο είναι ύψιστη προτεραιότητα ενώ απαραίτητη είναι η διαβεβαίωση των ψηφοφόρων ότι η συμβολή τους θα επενδυθεί με σωφροσύνη και ανάλογα με τις ανάγκες τους.

Στην Ελλάδα ένα ζήτημα που πρέπει να λυθεί είναι και η έλλειψη οικονομικής αυτονομίας για τους Δήμους, ενώ η αποκέντρωση απέχει πολύ από το να επιτευχθεί. Μεγάλοι δήμοι όπως αυτός της Αθήνας εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την κεντρική οικονομική στήριξη κάτι που οδηγεί στην ανάγκη απολογίας απέναντι στους πολίτες για ζητήματα που στα αλήθεια δεν υπάρχει η αυτονομία να τα διαχειριστεί ο δήμος μόνος του. Η τελευταία σημαντική αναμόρφωση υπήρξε το πρόγραμμα του «Καλλικράτη» αλλά μεταγενέστερες τροποποιήσεις του μονάχα χειροτέρεψαν την κατάσταση.

Αν και δεν είμαστε εδώ για να παραπονεθούμε για το σύστημα, τόνισε ο εισηγητής, θα πρέπει να εντοπίζουμε τα προβλήματα προκειμένου να δράσουμε προς την κατεύθυνση της επίλυσής τους. Έχουμε θέσει φιλόδοξους στόχους για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής υιοθετώντας μία προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω στη διακυβέρνηση. Έτσι έχουμε εγκρίνει ένα ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης και Επενδύσεων για το Κλίμα που έχει υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πριν ένα μήνα, ως τμήμα του προγράμματος πόλεων NET ZERO στο οποίο μετέχουμε. Επιπλέον διοργανώσαμε Forum για το Κλίμα και μία Συνέλευση Νέων για το Κλίμα η οποία συναντήθηκε τρεις φορές στο Δημαρχείο Αθηναίων για να συζητήσουμε τις δεσμεύσεις μας στον τομέα και να ενημερώσουμε για το υπό υποβολή Σχέδιο Δράσης. Για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης που οδήγησε σε κάθετη αύξηση του κόστους θέρμανσης και ηλεκτρισμού για τα νοικοκυριά, η Αθήνα σε συνέργεια με 15 δήμους της περιφέρειας της Αττικής δημιούργησε την ενεργειακή κοινότητα «Φαέθων» όπου παράγεται βιώσιμη ενέργεια μέσω ανανεώσιμων πηγών, έχοντας ως προτεραιότητα την παροχή ενέργειας σε ευπαθείς ομάδες πολιτών.

Παρεμβάσεις εκπροσώπων Νεολαίας, παρουσίαση δράσεων τομέα νεολαίας του Κογκρέσου

Ο Έλληνας εκπρόσωπος νεολαίας κ. ΜΟΥΜΤΣΑΚΗΣ Παναγιώτης επελέγη για να παρουσιάσει τις δράσεις που πραγματοποίησε στο πλαίσιο της θητείας του και για τη διάδοση των αρχών του ΣΤΕ στην χώρα μας. Ο ομιλητής παρουσίασε τη διοργάνωση τεσσάρων ημερίδων που πραγματοποίησε. Στην Τήλο, στην Αγία Άννα Μαντουδίου, στην Κοζάνη και στην Τρίπολη. Στόχος του είναι να διαδώσει την πρωτοβουλία Ορίζοντες για τους Νέους στο ελληνικό κοινό και να εμπλέξει τους νέους στα τοπικά κοινά μέσω συνεδρίων νεολαίας, διαμορφώνοντας συνθήκες δεκτικές στη λειτουργία τοπικών συμβουλίων νεολαίας. Στο Συνέδριο της Πτολεμαΐδας επικεντρώθηκε στην πράσινη μετάβαση με ομάδες εργασίας για

την βιώσιμη ενέργεια και την εμπλοκή των νέων στον περιφερειακό σχεδιασμό. Στο Συνέδριο της Τήλου σχολίασε την ψαλίδα ανάπτυξης αστικού και επαρχιακού ιστού και εστίασε στην εξέλιξη των υπηρεσιών τουρισμού και της οικονομίας σε απομακρυσμένες κοινωνίες. Στο Συνέδριο της Λίμνης εστίασε στην αντιμετώπιση επιπτώσεων μεγάλων πυρκαγιών και στην αναδόμηση και αναμόρφωση μετά από μεγάλες καταστροφές με συζητήσεις για θέματα περιβάλλοντος και ανθεκτικότητας. Κοινός στόχος όλων των Συνεδρίων ήταν η διαμόρφωση συμβουλίων νεολαίας ως πλατφόρμα έκφρασης για τους νέους και ευκαιρία εμπλοκής τους στα τοπικά κοινά. Υπήρξε σχετική απόφαση Δημοτικών Συμβουλίων Τήλου και Λίμνης για τη διαμόρφωση τέτοιων συμβουλίων, ενδιαφέρον συμμετοχής στη διοργάνωση από το Υπουργείο Οικονομίας και την Ειδική Αρχή για το Πράσινο αλλά και το Ίδρυμα Ωνάση.

Στο περιθώριο της 47^{ης} Συνόδου Ολομελείας η Εθνική Αντιπροσωπεία είχε συναντήσεις με:

- τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης κ. Ρουσόπουλο Θεόδωρο (σχετικό ΔΤ και ανάρτηση σε ιστοσελίδα ΚΕΔΕ): συζητήθηκαν οι προτεραιότητες της αντιπροσωπείας και η διασύνδεση της με την στρατηγική που πρέπει να είναι ενιαία για όλες τις επίσημες εθνικές αντιπροσωπείας των Οργάνων του ΣΤΕ (Επιτροπή Υπουργών, ΚΣ, Κογκρέσο). Ο κ. Ρουσόπουλος μίλησε για τις εργασίες της ΚΣ υπό την Προεδρία του και εκδήλωσε τη διάθεση υποστήριξης της Αντιπροσωπείας με ενημερωτικά σημειώματα από πλευράς του, κυρίως στην προοπτική των Ολομελειών του Κογκρέσου του ΣΤΕ.
- τον Πρέσβη της Ελλάδας στο ΣΤΕ κ. Μπεγλίτη Παναγιώτη (λίγο πριν την αποχώρησή του από την πρεσβεία λόγω συνταξιοδότησης), με τον οποίον οι συναντήσεις είναι πάντα εποικοδομητικές και πραγματιστικές, λόγω της εμπειρίας του σε πολλά επίπεδα διακυβέρνησης και της άνεσης που έχει αποκτήσει στη διαχείριση διπλωματικών δεδομένων.

Χαμακιώτη Δέσποινα

*Γραμματεία Εθνικής Αντ/πείας Κογκρέσο ΣΤΕ
Διεθνείς Σχέσεις & Ευρ. Προγράμματα ΚΕΔΕ*

